

Zittingsdocument

A9-0268/2022

4.11.2022

VERSLAG

over de uitvoering van de Europese Innovatieraad
(2022/2063(INI))

Commissie industrie, onderzoek en energie

Rapporteur: Christian Ehler

INHOUD

	Blz.
TOELICHTING – SAMENVATTING VAN DE FEITEN EN BEVINDINGEN	3
ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT	7
BIJLAGE: LIJST VAN INSTANTIES WAARVAN OF PERSONEN VAN WIE DE RAPPORTEUR INFORMATIE HEEFT ONTVANGEN	22
INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE	23
HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE	24

TOELICHTING – SAMENVATTING VAN DE FEITEN EN BEVINDINGEN

De Europese Innovatieraad (EIC) is een van de belangrijkste nieuwigheden van het programma Horizon Europa. De raad is opgericht om deeptech-innovatie in Europa te ondersteunen, van vroeg onderzoek tot marktintroductie en schaalvergroting. Om dit te bereiken werden drie programmaonderdelen ontworpen:

- de EIC-pathfinder om op subsidies gebaseerde financiering voor vroeg onderzoek te verstrekken;
- de EIC-transitieactiviteiten om onderzoeksresultaten te verwerken zodat ze kunnen worden gebruikt in producten, diensten of processen;
- de EIC-accelerator, die zou voorzien in financiering op maat voor deeptech-start-ups om hun groei en ontwikkeling te stimuleren.

Deze nieuwe benadering – met name in het kader van de Accelerator – is een Europese oplossing voor een Europees probleem. Het Europese probleem is dat Europa niet beschikt over een goed functionerende markt voor risicovolle investeringen. Onze durfkapitaalfondsen beheren evenwichtige portefeuilles waarin ambitieuze investeringen worden gecompenseerd door minder riskante investeringen. Dit is op zichzelf al een probleem, maar als we bedenken dat Europa zich in een zeer goede positie bevindt om wereldleider te worden op het gebied van deeptech-innovatie, wordt de situatie nog lastiger. Deeptech-investeringen zijn uiterst riskant vanwege de hoge kosten en het ontwikkelingsrisico van technologische innovatie op basis van diepgaande kennis van wetenschap en techniek. Voor deze innovatie is een ambitieuze hoeveelheid geduldkapitaal nodig. Dit vraagt om snelle financiering met grote sommen geld zonder dat het welslagen gepaard hoeft te gaan met een substantiële inkomstenstroom. Dit soort investeringen komt niet veel voor in Europa en de EIC is opgericht om daar verandering in te brengen.

Bij de start van het programma keerde de Europese Commissie tegen zichzelf en zorgde zij bijna voor de ondergang van de EIC. Door de onenigheid binnen de Commissie werd de financiering stopgezet van bijna honderd start-ups die in 2021 na indiening van een voorstel voor een EIC-project werden geselecteerd. Dit kost Europa honderden miljoenen euro's en een verlies aan menselijk kapitaal dat niet in cijfers is uit te drukken.

Het probleem van de Commissie ligt bij het beheer van het EIC-fonds. Hoewel DG BUDG de plannen voor het EIC-fonds aanvankelijk had goedgekeurd, sprak het zijn bezorgdheid uit over het reputatierisico voor de Commissie en over het personeel dat nodig is om de beleggingsportefeuille van het EIC-fonds te beheren. Deze bezorgdheid werd geuit een jaar na de oprichting van het EIC-fonds, enkele maanden na de invoering van de Horizon-wetgeving en nadat de Commissie het EIC-werkprogramma voor 2021 had gepubliceerd. Na dit alles te hebben laten gebeuren, besloot DG BUDG plotseling de activiteiten van het EIC-fonds volledig on hold te zetten.

DG BUDG wil feitelijk meer afstand creëren tussen de Commissie en de investeringsbeslissingen van het EIC-fonds, uit vrees dat deze beslissingen een reputatierisico voor de Commissie zouden inhouden. Het proces dat DG BUDG tot dusver op gang heeft gebracht, heeft tot twee dingen geleid. Ten eerste heeft het EIC-fonds door de onvoorstelbare

vertragingen veel van zijn zuurverdiende geloofwaardigheid en reputatie verloren. Ten tweede heeft de juridische dienst van de Commissie zich ermee bemoeid en bepaald dat in feite alle subsidie- en aandelenbesluiten van het EIC-fonds voortaan door het college van Commissieleden moeten worden goedgekeurd. DG BUDG heeft het omgekeerde van zijn bedoelingen bewerkstelligd: het heeft de Commissie reputatieschade toegebracht en heeft beslissingen zo ver als maar mogelijk was bij de Commissie gelegd.

Het excuus voor het optreden van DG BUDG is één enkele verwijzing naar de mogelijkheid om gemengde EIC-financiering in indirect beheer uit te voeren. De rapporteur is van mening dat deze interpretatie niet strookt met de gehele wetstekst over Horizon en evenmin met de intentie die de wetgevers met betrekking tot het EIC-fonds hebben uitgesproken. De interpretatie van die ene zin is onjuist, zowel als men de afzonderlijke zin bekijkt als bij het bekijken van de rest van de tekst. De volledige zin luidt als volgt: “De Commissie voert de gemengde EIC-financiering in indirect beheer uit. Indien dit niet mogelijk is, kan de Commissie daarvoor een special purpose vehicle (het “EIC-fonds”) oprichten, dat moet worden beheerd volgens de toepasselijke regels inzake verantwoordingsplicht.” De eerste inconsistentie in de interpretatie van de Commissie is dat in de tekst het EIC-fonds duidelijk tegenover indirect beheer wordt geplaatst. Alleen als indirect beheer niet mogelijk is, moet het EIC-fonds worden opgericht. De Commissie betoogt nu echter dat deze zin betekent dat het EIC-fonds indirect moet worden beheerd. Beide interpretaties kunnen niet tegelijkertijd waar zijn. De tweede inconsistentie is dat in de zin uitdrukkelijk wordt verwezen naar “gemengde EIC-financiering”, hetgeen zowel subsidies als eigen vermogen omvat. De Commissie stelt nu echter voor om alleen het eigen vermogen onder indirect beheer onder te brengen, wat niet strookt met de wetstekst. Dit wordt nog duidelijker wanneer men de volledige wetstekst beschouwt als context voor die ene zin. De volgende passages moeten in aanmerking worden genomen:

- Verordening Horizon Europa – artikel 9, lid 1: “De Commissie zet een centraal beheerd éénloketsysteem op, namelijk de EIC, voor het uitvoeren van acties in het kader van pijler III “Innovatief Europa” die aan de EIC zijn gerelateerd.”
- Bijlage bij het specifieke programma “Horizon Europa” – pijler III – punt 1.1: “Accelerator is bedoeld als éénloketsysteem voor steunverlening in één procedure voor risicovolle innovaties door start-ups, kmo’s en in uitzonderlijke gevallen kleine midcaps, en zal met name twee soorten steun verlenen: voornamelijk gemengde financiering (waarbij subsidies worden gecombineerd met investeringen in aandelenkapitaal) en subsidies, eventueel gevolgd door steun in de vorm van aandelenkapitaal.”
- Bijlage bij het specifieke programma “Horizon Europa” – pijler III – punt 1.1.2: “Gemengde financiële steun zal worden verleend in één procedure en met één besluit, waarbij de innovator die de steun ontvangt, één globale vastlegging van financiële middelen krijgt die de verschillende stadia van innovatie [...] omvat.”
- Bijlage bij het specifieke programma “Horizon Europa” – pijler III – punt 1.2.3: “De Commissie zal alle operationele elementen van de Accelerator-projecten beheren, met inbegrip van subsidies en andere niet-terugbetaalbare vormen van steun. De Commissie richt een special purpose vehicle (EIC-SPV) op voor het beheer van de gemengde EIC-financiering.”

Uit deze passages blijkt dat de wetgevers de EIC-accelerator in één keer willen uitvoeren en dat de Commissie direct bij de uitvoering moet worden betrokken. Deze teksten en hun betekenis worden niet in twijfel getrokken of gewijzigd door de ene zin waarin wordt verwezen naar de mogelijkheid van indirect beheer. Indien er sprake zou zijn van indirect beheer, zou dit in feite moeten gebeuren op een wijze die in overeenstemming is met deze aanduidingen. Uitbesteding van het beheer van het EIC-fonds ondermijnt zowel de enkelvoudige uitvoering van de EIC-accelerator als de directe betrokkenheid van de Commissie bij de uitvoering ervan.

Het ontwerpverslag werd tegen deze achtergrond opgesteld. De Commissie gaat haar rol te buiten als uitvoerende macht bij de interpretatie van de wetgeving. Als medewetgever moet het Parlement opkomen voor wat het op deze punten heeft bereikt en van de Commissie eisen dat zij de wetgeving gewoon uitvoert in plaats van er haar eigen draai aan te geven. Het Parlement moet als wetgever zijn standpunt bepalen over de toekomst van de EIC, en met name het EIC-fonds.

De reikwijdte van dit verslag bestrijkt echter alle aspecten van de uitvoering van de EIC. Bovengenoemde kwestie is dan ook niet de enige uitdaging voor de EIC.

Een andere belangrijke vraag met betrekking tot de aard van het EIC-fonds is of het de enige investeerder in een onderneming kan zijn als de markt het risico niet wil nemen. De Horizon Europa-wetgeving staat dat uitdrukkelijk toe. Door interne krachten bevindt de EIC-accelerator zich nu echter in een positie waar kapitaalinvesteringen afhankelijk zijn van de vraag of de begunstigde passende financiering en een hoofdinvesteerder op de markt vindt.

Deze twee problemen zijn van fundamenteel belang en zullen in het ontwerpverslag als zodanig worden behandeld. Als nieuw programma heeft de EIC natuurlijk ook te maken met uitdagingen qua uitvoering waar in het kaderprogramma nog geen sprake van was. Zoals te verwachten, worden niet al deze problemen op de meest productieve manier opgelost. Hoewel deze aspecten de EIC minder doeltreffend en minder aantrekkelijk maken, vormen zij geen fundamentele uitdaging voor het programma. Daarom worden deze aspecten aangemerkt als tekortkomingen in de uitvoering.

Een prominent voorbeeld van zulke tekortkomingen is het AI-systeem dat wordt gebruikt om de aanvragen te filteren voordat zij door beoordelaars worden geëvalueerd. Ten eerste lijkt het AI-systeem gemakkelijk te manipuleren in de manier waarop het voorstellen beoordeelt. Door simpelweg enkele woorden te veranderen, verandert de beoordeling die het systeem geeft. Ten tweede maakt het AI-systeem het voor aanvragers moeilijk om aanvragen in te dienen en voor beoordelaars om ze te verwerken. Voor de aanvragers beperkt het systeem de mogelijkheden om een voorstel in te dienen. Er kunnen bijvoorbeeld geen afbeeldingen worden toegevoegd en de aangeleverde tekst bestaat alleen uit platte tekst zonder enige opmaak. In plaats van het evalueren van voorstellen te vergemakkelijken, produceert het AI-systeem “bedrijfsplannen” van 120 tot 200 bladzijden voor de beoordelaars. Van hen wordt verwacht dat ze dit in 36 minuten evalueren.

Dit ondermijnt duidelijk de doeltreffendheid van het programma en moet zo snel mogelijk veranderen.

De EIC moet uit handen van de Commissie worden genomen en vraagt om een positieve agenda voor de toekomst. Dit is wat de rapporteur behandelt onder het kopje “Aanbevelingen”.

Van alle opgenomen aanbevelingen zijn de aanbevelingen over de herstructurering van het EIC-fonds de meest fundamentele. Dit dwingt het Parlement na te denken over de doelstellingen van de EIC en hoe deze het best kunnen worden verwezenlijkt. Volgens de rapporteur moet de EIC het vlaggenschipprogramma voor innovatie van de EU zijn, dat gericht is op het identificeren, ontwikkelen en opschalen van baanbrekende en met name deeptech-innovaties. Het is opgezet om de technologische strategische autonomie van Europa te bevorderen en de werking van de Europese risicokapitaalmarkt te verbeteren. Hiervoor moet de EIC een éénloketsysteem zijn voor Europese innovatoren die op zoek zijn naar steun. Dit kan alleen worden bereikt indien de EIC als een volledig geïntegreerd programma door één entiteit wordt uitgevoerd. Die entiteit moet zowel flexibel zijn, om de marktrealiteit te kunnen volgen, als kunnen zorgen voor beleidsaansturing wanneer de investeringen van het EIC-fonds op grond van politieke doelstellingen tegen de markt zouden ingaan. Daarom is de rapporteur van mening dat zo spoedig mogelijk een onafhankelijk orgaan van de Unie krachtens artikel 189 VWEU moet worden opgericht om de EIC uit te voeren.

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over de uitvoering van de Europese Innovatieraad (2022/2063(INI))

Het Europees Parlement,

- gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), met name titel XIX,
- gezien Verordening (EU) 2021/695 van het Europees Parlement en de Raad van 28 april 2021 tot vaststelling van Horizon Europa – het kaderprogramma voor onderzoek en innovatie, en tot vaststelling van de regels voor deelname en verspreiding¹,
- gezien Besluit (EU) 2021/764 van de Raad tot vaststelling van het specifieke programma tot uitvoering van Horizon Europa – het kaderprogramma voor onderzoek en innovatie²,
- gezien Verordening (EU, Euratom) 2018/1046 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juli 2018 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie³,
- gezien de werkprogramma's van de Europese Innovatieraad (EIC) voor 2021 en 2022,
- gezien het impactverslag 2021 van de EIC,
- gezien de mededeling van de Commissie van 11 januari 2018 getiteld “Tussentijdse evaluatie Horizon 2020: maximaliseren van de impact van EU-onderzoek en -innovatie” (COM(2018)0002),
- gezien de effectbeoordeling van 7 juni 2018 bij het voorstel van de Commissie voor Horizon Europa (SWD(2018)0307),
- gezien de verklaring van de raad van bestuur van de EIC van 16 augustus 2022 voor de bespreking in de Commissie industrie, onderzoek en energie van het Parlement over de uitvoering van de EIC⁴,
- gezien de verklaring van de raad van bestuur van de EIC van 9 februari 2022 over het werkprogramma van de EIC voor 2022 en de toekomst van het EIC-fonds⁵,
- gezien de persmededeling van de Commissie van 5 augustus 2022 over de stand van

¹ PB L 170 van 12.5.2021, blz. 1.

² PB L 167I van 12.5.2021, blz. 1.

³ PB L 193 van 30.7.2018, blz. 1.

⁴ https://eic.ec.europa.eu/news/statement-eic-board-discussion-european-parliament-itre-committee-eic-implementation-2022-08-16_en

⁵ <https://eic.ec.europa.eu/system/files/2022-02/Statement%20by%20the%20EIC%20Board%20on%20the%20EIC%20Work%20Programme%20for%202022%20and%20future%20of%20the%20EIC%20Fund.pdf>

zaken wat betreft de uitvoering van de EIC-accelerator⁶,

- gezien artikel 54 van zijn Reglement en artikel 1, lid 1, punt e), van en bijlage 3 bij het besluit van de Conferentie van voorzitters van 12 december 2002 betreffende de procedure inzake het verlenen van toestemming voor het opstellen van initiatiefverslagen,
- gezien het verslag van de Commissie industrie, onderzoek en energie (A9-0268/2022),

Algemene doelstellingen en structuur van de EIC in het kader van Horizon Europa

- A. overwegende dat de EIC het vlaggenschipprogramma voor innovatie van de EU is, dat gericht is op het identificeren, ontwikkelen en opschalen van baanbrekende, en met name deep-tech-innovaties; overwegende dat de EIC de vorming van netwerken en samenwerking zal bevorderen en versterken en synergieën tussen verschillende innovatiegemeenschappen in de EU tot stand zal brengen, en met het EIT in het bijzonder, waarbij voor een brede geografische dekking wordt gezorgd; overwegende dat deze werd opgericht om de technologische strategische autonomie van Europa te bevorderen en de werking van de Europese risicokapitaalmarkt te verbeteren;
- B. overwegende dat de EIC in Verordening (EU) 2021/695 wordt aangemerkt als “een centraal beheerd éénloketsysteem”, dat “voornamelijk gericht [is] op baanbrekende en disruptieve innovatie, met een focus op marktcreërende innovatie, maar [...] ook andere soorten innovatie zoals stapsgewijze innovatie [ondersteunt]”;
- C. overwegende dat Verordening (EU) 2021/695 bepaalt dat de EIC moet functioneren volgens de volgende beginselen: een duidelijke meerwaarde voor de Unie, autonomie, het vermogen om risico's te nemen, efficiëntie, doeltreffendheid, transparantie en verantwoordingsplicht;
- D. overwegende dat in Besluit (EU) 2021/764 van de Raad is bepaald dat de EIC twee doelstellingen heeft: ten eerste, het opsporen, ontwikkelen en toepassen van alle mogelijke risicovolle innovaties – waaronder incrementele innovaties; en ten tweede, het ondersteunen, op Unie- en internationaal niveau, van de snelle opschaling van innovatieve bedrijven, van de conceptfase tot de marktfase;
- E. overwegende dat de EIC wordt uitgevoerd via drie hoofdpijlers: de EIC-pathfinder, de EIC-transition en de EIC-accelerator;
- F. overwegende dat de Pathfinder subsidies verstrekt aan de meest geavanceerde risicovolle projecten die nieuwe en deep-tech-gebieden verkennen om potentieel sterk innovatieve technologieën van de toekomst en nieuwe marktkansen te ontwikkelen;
- G. overwegende dat de Accelerator voornamelijk kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) ondersteunt vanuit het streven baanbrekende, deep-tech-innovaties te ontwikkelen die van essentieel belang zijn voor de toekomstige groei en open strategische autonomie van Europa;
- H. overwegende dat de Accelerator voornamelijk wordt uitgevoerd door gebruik te maken

⁶ https://eic.ec.europa.eu/news/eic-accelerator-implementation-update-2022-08-05_en

van gemengde EIC-financiering die wordt toegekend door middel van één duidelijke en transparante procedure en met één besluit, waarbij de innovator die de steun ontvangt, één globale vastlegging van financiële middelen krijgt die de verschillende stadia van innovatie tot aan de marktintroductie, met inbegrip van de fase die voorafgaat aan grootschalige commercialisering, omvat;

- I. overwegende dat de wetgeving inzake Horizon Europa de Unie toestaat het initiële risico van de geselecteerde innovatie alleen te dragen;
- J. overwegende dat de Commissie krachtens Besluit (EU) 2021/764 van de Raad een special purpose vehicle moet opzetten voor de uitvoering van gemengde EIC-financiering en alle operationele elementen van Accelerator-projecten moet beheren;

Resultaten van het proefproject

- K. overwegende dat het EIC-proefproject en het versterkte EIC-proefproject met succes de haalbaarheid van de EIC als volwaardig programma hebben aangetoond, zoals uiteengezet in de algemene conclusies van de door de Europese Commissie gepubliceerde evaluatiestudie van 2022⁷, ondanks een aantal aanvankelijke problemen zoals onduidelijke communicatie met begunstigen over de investeringsvoorwaarden voor bedrijven;
- L. overwegende dat de doeltreffendheid van het EIC-proefproject in het gedrang kwam vanwege lage succespercentages;
- M. overwegende dat het EIC-proefproject tussen 2018 en 2020 330 Pathfinder-projecten heeft gefinancierd in het kader van oproepen met veel inschrijvingen;
- N. overwegende dat de geografische spreiding van de deelname en met name de coördinatie van het Pathfinder-proefproject geconcentreerd was in de EU-15 en de geassocieerde landen; overwegende dat er een verband lijkt te zijn tussen de positie van een land op het Europese innovatiescorebord en het aantal aanvragen en de goede resultaten van innovatoren uit dat land bij het Pathfinder-proefproject: de leiders op innovatiegebied behaalden de hoogste succespercentages en de opkomende innovatoren de laagste;
- O. overwegende dat het EIC-fonds in zijn oorspronkelijke structuur – zoals die in 2020 werd ingevoerd in het kader van het EIC-proefproject en indertijd door de Commissie werd aanvaard – naar behoren functioneerde; overwegende dat er 140 besluiten tot investering in eigen vermogen zijn genomen, ondanks de herhaaldelijke vertraging en problemen bij de ondertekening van het instrument voor gemengde financiering; overwegende dat deze besluiten een hefboomeffect van 2,7 hadden, waaruit blijkt dat het EIC-fonds in zijn oorspronkelijke structuur in staat was aanzienlijke mede-investeringen tot stand te brengen;
- P. overwegende dat in de evaluatiestudie wordt geconcludeerd dat het EIC-fonds wordt ondersteund door goed gemotiveerde doelstellingen van overheidsbeleid en marktbehoeften en dat een omstreden punt over de structuur van het fonds rond de interpretatie van twee subsidiabiliteitsregels draait: financiële onaanvaardbaarheid en

⁷ Europese Commissie, “Evaluation study on the European Innovation Council (EIC) Pilot”, 2022.

mede-investering;

- Q. overwegende dat de in het kader van het proefproject vastgestelde zorgvuldigheidsprocedure bijzonder succesvol is geweest, aangezien zij hoogwaardige zorgvuldigheidsbeoordelingen oplevert, zoals bevestigd door het feit dat verschillende van deze beoordelingen werden gebruikt om externe investeerders aan te trekken, hetgeen erop wijst dat de zorgvuldigheid waarop investeerders hun investeringsbeslissingen baseren van voldoende kwaliteit is;
- R. overwegende dat het gestructureerde professionele investeringsadvies van de investeringscommissie en het team van de Europese Investeringsbank (EIB) dat is geïntegreerd in het Europees Uitvoerend Agentschap Innovatieraad en het mkb (Eisma) de hoogwaardige zorgvuldigheid kon verwezenlijken dankzij de unieke samenwerking tussen Eisma en de EIB, in combinatie met investeringsexpertise die door externe deskundigen – waaronder seriële investeerders en verschaffers van risicodragend kapitaal – aan de investeringscommissie is verleend;

Stand van uitvoering van de EIC in het kader van Horizon Europa

- S. overwegende dat de geannoteerde modelsubsidieovereenkomst voor Horizon Europa zeer laat is gepubliceerd, waardoor onder aanvragers grote onzekerheid ontstond, ook onder potentiële aanvragers in het kader van de EIC;
- T. overwegende dat de introductie van programmabeheerders de doeltreffendheid van de EIC kan verhogen; overwegende dat er negen extra programmabeheerders zijn aangesteld;
- U. overwegende dat er nog steeds zichtbaarheid mist in het werk van de programmabeheerders en dat het volgens belanghebbenden aan transparantie ontbreekt;
- V. overwegende dat de EIC een nieuw soort programma is dat meer financiële risico's met zich meebrengt dan traditionele uitgaven van de Unie en een specifieke controlestrategie vereist;
- W. overwegende dat in het kader van de werkprogramma's 2021 en 2022 respectievelijk 1,55 miljard EUR en 1,71 miljard EUR beschikbaar zijn gesteld voor de EIC; overwegende dat in beide jaren ongeveer 430 miljoen EUR afkomstig was uit de begroting van NextGenerationEU, en dat dit bedrag volledig beschikbaar werd gesteld voor subsidiecomponenten van het EIC; overwegende dat ongeveer 52 % van het beschikbare budget werd toegewezen aan openbare bottom-upoproepen tot het indienen van voorstellen in het kader van de "Open Calls"; overwegende dat 65 % van de beschikbare financiering werd toegewezen aan de subsidiecomponenten van de EIC, terwijl 35 % werd toegewezen aan de investeringscomponenten; overwegende dat bijna 70 % van de beschikbare middelen werd toegewezen aan de Accelerator-oproepen, terwijl 20 % naar de Pathfinder-oproepen ging;
- X. overwegende dat de Pathfinder Open Call in 2021 en 2022 respectievelijk een succespercentage opleverde van 6,45 % en 7 %; overwegende dat er in het kader van de Pathfinder Challenges Call van 2021 403 voorstellen werden ingediend en 39 voorstellen zijn gegund, wat neerkomt op een succespercentage van 9,7 %;

- Y. overwegende dat er voor de Accelerator-oproep respectievelijk in 2021 en 2022 twee afsluitdata waren;
- Z. overwegende dat, tot september 2022, de enige financiering die aan begunstigden van de Accelerator werd overgedragen bestond uit voorschotten op subsidies waarvoor de subsidietoekenningstermijn 12 maanden bedroeg, er geen middelen werden overgedragen als onderdeel van (quasi-)eigenvermogenssteun en er slechts één investeringsbeslissing werd genomen, wat ertoe leidde dat de periode tussen toekenning en investering ruim een jaar bedroeg; overwegende dat de Commissie pas in de zomer van 2022 is begonnen met de ondertekening van conditiebrieven voor begunstigden die in 2021 zijn geselecteerd en dat de meeste na de zomer zullen worden ondertekend⁸;

Fundamentele uitvoeringsproblemen

Beheer van het EIC-fonds en overwegingen betreffende de herstructurering van het fonds

1. is uiterst bezorgd over de begin 2022 aangekondigde wijzigingen in de structuur van het fonds ten opzichte van de situatie in het kader van het EIC-proefproject, toen de bedrijven van de eerste twee afsluitdata van 2021 al voor financiering waren geselecteerd;
2. herinnert eraan dat het EIC-fonds is opgericht ter ondersteuning van start-ups en kmo's die deeptech-innovaties ontwikkelen; benadrukt het feit dat kasstromen van cruciaal belang zijn voor start-ups en kmo's, en dat langdurige vertragingen bij het ontvangen van verwachte financiering dit soort bedrijven failliet kunnen laten gaan; benadrukt derhalve dat het van belang is dat het EIC-fonds in staat is binnen marktconforme termijnen te investeren; betreurt de gevallen waarin het EIC-fonds er niet in geslaagd is deze doelstelling te behalen en waarbij de oorspronkelijke investeringsbeslissing van het EIC-fonds zijn relevantie verloor vanwege de langdurige vertraging en de ontwikkeling van het bedrijf in de tussentijd;
3. maakt zich zorgen over de vertragingen bij de uitvoering van de gemengde financiering in het kader van de Accelerator; benadrukt dat de vertragingen uitsluitend het gevolg waren van uiteenlopende visies op de uitvoering van de EIC, die voortvloeien uit tegenstrijdige interpretaties door verschillende diensten van de Commissie van de betrokken wetteksten betreffende het beheer van het EIC-fonds; merkt op dat de conflicten alleen betrekking hadden op het eigen vermogen van het project en derhalve in principe geen invloed hadden op de subsidieovereenkomsten; betreurt het feit dat deze interne conflicten binnen de Commissie 96 Europese deeptechbedrijven in gevaar brengen; is ernstig bezorgd over het feit dat het EIC-fonds, behalve één uitzonderlijke investeringsbeslissing, geen beslissingen voor daadwerkelijke investeringen heeft genomen;
4. herinnert eraan dat gemengde EIC-financiering moet worden toegekend via één proces en door middel van één beslissing die betrekking heeft op zowel de subsidiecomponenten als de componenten van de financieringsinstrumenten; wijst erop dat de Commissie alle operationele elementen van Accelerator-projecten moet beheren;
5. erkent dat de Commissie bezorgdheid heeft geuit over het beheer van het EIC-fonds voor wat betreft de gevolgen qua personeel en de eventuele reputatiegerelateerde

⁸ https://eic.ec.europa.eu/news/eic-accelerator-implementation-update-2022-08-05_en

- aansprakelijkheid van de Commissie voor de investeringen;
6. erkent de bezorgdheid van de Commissie over de personeelsbezetting met betrekking tot het beheer van de investeringsportefeuille van het EIC-fonds; erkent dat het personeelsbestand van het EIC-fonds passend moet zijn, wat betekent dat er een aanzienlijk aantal personen met aanzienlijke ervaring nodig is; is echter van mening dat het rechtstreeks in dienst nemen van deze personen niet de enige oplossing is; wijst erop dat de oorspronkelijke investeringscommissie samen met de EIB een alternatief plan had ontwikkeld om het personeelsprobleem op te lossen; concludeert derhalve dat de personeelskwestie geen reden is om het fonds te herstructureren;
 7. neemt nota van de redenering van de Commissie dat artikel 11, lid 3, van Besluit (EU) 2021/764 van de Raad de Commissie ertoe verplicht indirect beheer te onderzoeken en dat dit aanleiding geeft tot wijzigingen in de structuur van het EIC-fonds;
 8. herinnert eraan dat de tekst van artikel 11, lid 3, in het Commissievoorstel voor Horizon Europa was opgenomen en tijdens de wetgevingsprocedure nooit in twijfel is getrokken; wijst erop dat dit betekent dat de Commissie bij de oprichting van het EIC-fonds in 2020 volledig op de hoogte had moeten zijn van deze tekst; benadrukt dat het besluit van de Commissie tot oprichting van het EIC-fonds, dat de oorspronkelijke structuur omvatte, door het college van Commissieleden is goedgekeurd en door de hele Commissie werd gesteund; benadrukt dat hetzelfde geldt voor het werkprogramma van de EIC voor 2021, waarin geen melding werd gemaakt van de noodzaak om het EIC-fonds te herstructureren; concludeert dat de kwestie betreffende de naleving van artikel 11, lid 3, in de zomer van 2021 intern in de Commissie aan de orde werd gesteld nadat het programma al van start was gegaan; is van mening dat het aan de orde stellen van een dergelijke fundamentele kwestie tijdens een programma in uitvoering na het missen van verschillende kansen om de kwestie te benoemen in de drie jaar voorafgaand aan de start van het programma, op zijn minst een geval van wanbeheer is en een teken van onwil om een nieuwe manier van werken, zoals beoogd door de medewetgevers, te aanvaarden;
 9. benadrukt dat artikel 11, lid 3, slechts één zin is die moet worden gelezen in de context van het volledige besluit van de Raad; benadrukt in dit verband ook dat de bijlage bij het bovengenoemde besluit van de Raad de Commissie gelast “een special purpose vehicle op te richten”, zonder andere voorwaarden te stellen; benadrukt voorts dat de in artikel 11, lid 3, bedoelde en in punt 1.1.2 van bijlage I bij het besluit van de Raad bedoelde gemengde EIC-financiering zowel subsidies als investeringssteun in de vorm van eigen vermogen of andere terugbetaalbare vormen omvat; concludeert derhalve dat het vereiste van indirect beheer niet zo kan worden gelezen dat het alleen van toepassing is op het investeringsgedeelte van gemengde financiering en dat dit artikel niet zo kan worden uitgelegd dat de twee componenten qua uitvoering gescheiden zijn;
 10. wijst op het belang van een professionele voorbereiding van een investeringsbeslissing; benadrukt derhalve de rol van de door de Commissie benoemde investeringscommissie van het EIC-fonds en de waardevolle steun voor de door de EIB via Eismaa voorziene zorgvuldigheid; betreurt echter dat het nemen van verdere beslissingen van het EIC-fonds – zoals deelname aan een investeringsronde na de oorspronkelijke investeringsbeslissing of het vaststellen van een beweegreden voor een investering – te lang lijkt te duren, deels vanwege de tijd die de EIB nodig heeft om haar inbreng te leveren;

11. neemt er nota van dat zowel de EIC-investeringscommissie als de raad van bestuur van het EIC-fonds in de oorspronkelijke opzet van het fonds uit vertegenwoordigers van de Commissie en externe deskundigen bestonden, waardoor een goed evenwicht tussen beleidscoherentie en professionele investeringsbeslissingen werd gewaarborgd;
12. merkt op dat er tegen oktober 2022 een “overgangsregeling” door de Commissie was vastgesteld en uitgevoerd op grond waarvan het EIC-fonds in handen blijft van de Commissie, terwijl een externe fondsbeheerder de investeringsbeslissingen van het fonds zal nemen; wijst erop dat de externe fondsbeheerder ook personeel voor de investeringscommissie zal aanwerven, wat betekent dat er geen onafhankelijke deskundigen meer in de commissie zullen zitten die waardevolle expertise inbrengen en dat er geen vertegenwoordigers van de Commissie zijn die de samenhang van het beleid waarborgen; neemt kennis van de beschrijving van deze regeling in het werkprogramma van de EIC voor 2022;
13. neemt er met bezorgdheid nota van dat totdat de in het werkprogramma van de EIC voor 2022 aangekondigde overgangsregeling voor de investeringen van kracht was, alle enkelvoudige gunningsbesluiten en alle belangrijke investeringsbeslissingen door het college van Commissieleden moesten worden goedgekeurd en derhalve met een ander niveau van toetsing gepaard gingen; beschouwt dit als een onaanvaardbare situatie omdat het besluitvormingsproces hierdoor nog langer en complexer wordt en met meer onzekerheid voor de aanvragers gepaard gaat;
14. merkt met grote bezorgdheid op dat alleen het opzetten van de overgangsregeling voor het EIC-fonds al meer dan een jaar heeft geduurd als gevolg van voortdurende interne discussies tussen de verschillende afdelingen van de Commissie; merkt op dat de Commissie in juni 2022 is begonnen met de verwerking van de subsidiecomponenten van de in juni 2021 geselecteerde Accelerator-projecten, waaruit blijkt dat er voldoende vooruitgang is geboekt bij het opzetten van de overgangsregeling om te starten met de uitvoering van projecten met gemengde EIC-financiering; merkt op dat de meeste subsidieovereenkomsten voor begunstigden die in juni 2021 waren geselecteerd, in de zomer van 2022 werden ondertekend, waardoor het meer dan een jaar duurde voordat zij de subsidie ontvingen; merkt op dat de Commissie in mei 2022 heeft meegedeeld dat subsidiecomponenten voor de afsluitingsdatum van oktober 2021 van begunstigden voor gemengde EIC-financiering eind mei of begin juni zouden zijn afgerond⁹; merkt op dat de Commissie deze begunstigden in de zomer van 2022 moest meedelen dat de subsidies tegen juli niet gereed zouden zijn en dat zij waarschijnlijk tot oktober 2022 zouden moeten wachten; concludeert dat voor deze afsluitdatum de subsidietoekenningstermijn ook ten minste één jaar zal bedragen;
15. benadrukt dat artikel 216, lid 1, van het Financieel Reglement de Commissie uitdrukkelijk de bevoegdheid verleent om investeringen direct te beheren (artikel 216, lid 1, punt b)), of deze uit te voeren via “een specifiek investeringsinstrument” (artikel 216, lid 1, punt a)); benadrukt dat deze vorm van uitvoering meer flexibiliteit en meer strategische overwegingen bij investeringsbeslissingen en portefeuillebeheer mogelijk maakt dan indirect beheer; verwerpt de gedachte dat het overdragen van het

⁹<https://sciencebusiness.net/news/commission-says-european-innovation-council-grant-logjam-end-june> <https://sciencebusiness.net/news/commission-says-european-innovation-council-grant-logjam-end-june>

beheer van het fonds aan de EIB en een externe fondsbeheerder voor de flexibiliteit en strategische afweging zal zorgen die nodig zijn om van de EIC een succes te maken; vreest dat het EIC-fonds gewoon het zoveelste door de EIB gesteunde risicokapitaalfonds wordt;

16. benadrukt dat het strategisch advies van de raad van bestuur van de EIC grondiger moet worden geïntegreerd in de werkzaamheden van de EIC, waaronder de aanbevelingen om de diversiteit en deelname van deelnemers uit verschillende landen te vergroten teneinde het potentieel van innovatoren in heel Europa te benutten en praktische samenwerking met het Europees Instituut voor innovatie en technologie (EIT) te bevorderen;

EIC-fonds als enige investeerder

17. is ernstig bezorgd over het kennelijke beleid dat het EIC-fonds nooit de hoofdinvesteerder in een kapitaalronde mag zijn, met name in combinatie met de eis dat ondernemingen een even grote mede-investering van externe investeerders moeten aantrekken; meent dat dit indruist tegen de strategische doelstellingen van de EIC en de onderliggende hoofdprincipes; benadrukt dat dit niet het beleid was aan het begin van het EIC-proefproject en dat deze beleidswijziging met terugwerkende kracht werd toegepast op aanvragen die vóór de beleidswijziging werden ingediend; is ernstig bezorgd over het feit dat dit voor veel aanvragers kasstroomproblemen heeft veroorzaakt en dat slechts een derde van de toegezegde kapitaalinvesteringen daadwerkelijk is omgezet in betalingen aan bedrijven; benadrukt dat mede-investering geen vereiste vooraf voor projecten mag zijn, maar eerder een doelstelling van het EIC-fonds tijdens de looptijd van het subsidieproject;
18. herinnert eraan dat de EIC de enige investeerder kan zijn, die alle risico's van een investering op zich neemt, in overeenstemming met Verordening (EU) 2021/695; merkt op dat deze rol alleen lijkt te worden uitgevoerd door het verstrekken van converteerbare leningen, terwijl bijbehorende mede-investering voor kapitaalinvesteringen vereist is; merkt op dat meer dan 50 % van alle investeringen in het kader van de eigenvermogenscomponent tot dusver de vorm hadden van converteerbare leningen; benadrukt dat een van de redenen voor de oprichting van de EIC was dat het Europa aan risicokapitaalinvesteerders ontbreekt en met name risicokapitaalinvesteerders met expertise in deep-techmarkten; merkt in dat verband op dat een slecht functionerende markt niet volledig betrouwbaar is als doeltreffend mechanisme om EIC-investerings- en exitbeslissingen te sturen; waarschuwt in dit verband dat een vereiste van gekwalificeerde mede-investering het marktfalen zou kunnen vergroten, hetgeen de EIC juist beoogt aan te pakken;
19. merkt op dat de praktijk om mede-investeringen te vereisen de EIC omvormt tot een "follower"-investeerder, waardoor het gevaar ontstaat dat:
 - a) particuliere investeerders vrije en deels exclusieve toegang tot uitstekende investeringsmogelijkheden krijgen – waardoor het risico ontstaat dat de Europese risicokapitaalmarkt wordt verstoord en tegelijkertijd de relatief risicomijdende aard van de Europese markt wordt versterkt;
 - b) of dat de EIC overbodig wordt omdat de hoofdinvesteerder het tempo en de standaard voor investeringsrondes bepaalt hetgeen de vraag doet rijzen waarom start-

ups de EIC überhaupt nodig zouden hebben;

20. is verontrust over de praktijk van het omzetten van converteerbare leningen in eigen vermogen voor bedrijven die er niet in slaagden extra investeringen aan te trekken, op basis van een waardering die is vastgesteld op het moment van toekenning van de lening in plaats van op een waardering op het moment van omzetting van de lening; wijst er in dit verband op dat de EIC is opgezet om de ontwikkeling en opschaling van start-ups te vergemakkelijken, en wel in de fase waarin waarderingen snel kunnen stijgen omdat de risico's die een technologie met zich meebrengt snel minder worden en de toegang tot de markt dichterbij komt; concludeert derhalve dat het in strijd is met de doelstellingen van de EIC om van een oude waardering uit te gaan; wijst er verder op dat het EIC-fonds geacht wordt risico's te nemen, maar dat het grootste deel van het risico door het gebruik van converteerbare leningen in wezen naar de aanvrager wordt verplaatst;
21. erkent dat een externe hoofdinvesteerder meerwaarde biedt omdat deze hoofdinvesteerder zeer gespecialiseerde kennis kan hebben van het marktsegment dat voor een specifieke investering van belang is, en dat het EIC-fonds door zijn omvang en algemene karakter wellicht niet in staat is deze gespecialiseerde kennis te evenaren; merkt dan ook op dat de gespecialiseerde hoofdinvesteerder een grotere meerwaarde voor de ontwikkeling van het bedrijf kan hebben dan het EIC-fonds; erkent voorts dat het beschikken over een externe hoofdinvesteerder garandeert dat de waardering en andere investeringsvoorwaarden door de markt worden vastgesteld;
22. verwerpt ten stelligste de notie dat het EIC-fonds niet de enige investeerder of de hoofdinvesteerder kan zijn; benadrukt dat de mogelijkheid om te investeren zelfs wanneer de markt daar niet klaar voor is, een van de belangrijkste redenen voor het bestaan van de EIC is; concludeert dat het investeringsbeleid van het EIC-fonds expliciet moet toestaan dat:
 - a) het EIC-fonds de enige investeerder is via converteerbare leningen of, in specifieke gevallen, via kapitaalinvesteringen;
 - b) het EIC-fonds een investeringsronde leidt;
 - c) het EIC-fonds de grootste investeerder is zonder de hoofdinvesteerder te zijn;
23. merkt op dat het EIC-fonds op grond van punt 1.2.3 van bijlage I bij Besluit (EU) 2021/764 van de Raad een exitstrategie voor zijn investeringen moet vaststellen en uitvoeren; merkt op dat een dergelijke strategie niet lijkt te bestaan;

Tekortkomingen in de uitvoering

Aanvraagprocedure

24. benadrukt het belang van een toegankelijke en doeltreffende aanvraagprocedure voor een programma dat tot doel heeft de meest ambitieuze innovatoren aan te trekken; merkt op dat de procedure nog op de volgende wijze kan worden verbeterd:
 - a) voorstellen met zowel één als meerdere begunstigden moeten in de aanvraagprocedure worden gefaciliteerd, wat een specifiek voorstelsjabloon voor beide

soorten aanvragen vereist;

b) alle informatie die nodig is voor een succesvolle aanvraag moet op coherente wijze beschikbaar worden gesteld. Momenteel wordt de informatie over verschillende documenten verspreid hetgeen de voorbereiding van de aanvraag onnodig omslachtig maakt;

25. constateert met bezorgdheid dat beoordelaars belanghebbenden tegenstrijdige signalen geven over het passende risico en de financiële aanvaardbaarheid van voorstellen in het kader van de EIC-accelerator, die met name van invloed zijn op de deelname van ondervertegenwoordigde regio's en door vrouwen geleide bedrijven; herinnert eraan dat een van de kernbeginselen van de EIC het vermogen is om risico's te nemen; herinnert er voorts aan dat in punt 1.1.2 van bijlage I bij Besluit (EU) 2021/764 van de Raad het verstrekken van financiering aan niet voor banken aanvaardbare projecten als een kerndoelstelling van de EIC-accelerator wordt aangemerkt; is er diep van overtuigd dat de EIC-accelerator alleen succesvol kan zijn als er een duidelijk beleid inzake en duidelijke communicatie is over het passende risico voor en de financiële aanvaardbaarheid van EIC-accelerator-projecten;
26. is bezorgd over het kennelijke gebrek aan transparantie in het beheer van het programma, zoals gerapporteerd door de belanghebbenden; benadrukt twee belangrijke punten van zorg van de belanghebbenden:
 - a) het gebrek aan transparantie over hoe de onderwerpen voor Pathfinder Challenges worden geselecteerd;
 - b) en het gebrek aan transparantie over de wijze waarop de programmabeheerders de portefeuilles beheren, met name in de fase waarin de voorstellen worden geselecteerd;
27. wijst op het belang van een betrouwbare subsidietoekenningstermijn; benadrukt in dit verband dat de evaluatie van de Pathfinder Open Call 2021 meer dan vijf maanden heeft geduurd, terwijl artikel 31 van Verordening (EU) 2021/695 bepaalt dat aanvragers binnen vijf maanden op de hoogte moeten worden gesteld van het resultaat van het evaluatieproces;
28. toont zich bezorgd over het indieningsproces van de EIC-accelerator, dat langer en complexer is geworden door de verschillende stappen en het gebruik van het eigen EIC-platform buiten het officiële financierings- en aanbestedingsportaal om; is van mening dat het indienings- en evaluatieproces voor een op innovatoren gerichte EIC-accelerator gemakkelijk te begrijpen moet zijn voor zowel ondernemers als wetenschappers, zo weinig mogelijk tijd moet vergen, eerlijk en transparant moet zijn, alsook in overeenstemming met de normen van de branche;
29. is zeer bezorgd over de manier waarop het AI-platform werkt; merkt in dit verband op dat zowel aanvragers als beoordelaars hun bezorgdheid over het platform hebben geuit;
30. benadrukt dat het onlineformulier veel tijd in beslag neemt, niet flexibel is qua indiening van de informatie (geen opmaak of afbeeldingen mogelijk) en onnodig jargon gebruikt; merkt op dat het daaruit voortvloeiende bedrijfsplan niet lijkt te voldoen aan de normen van de branche en ook geen formaat heeft dat gebruiksvriendelijk is voor

beoordelaars of projectbeheerders;

31. vestigt in het bijzonder de aandacht op het toegenomen aantal bladzijden (120 tot 200 bladzijden) in vergelijking met het EIC-proefproject (50 bladzijden), en wijst erop dat de beoordelaars 36 minuten de tijd hebben om een volledig voorstel (tweede fase) te evalueren; merkt op dat dit een van de redenen is waarom belanghebbenden ontevreden zijn over de kwaliteit van de evaluatie;
32. stelt met bezorgdheid vast dat één “no-go”-advies in de tweede fase van het evaluatieproces volstaat om een aanvraag af te wijzen; acht dit buiten proportie, aangezien er drie beoordelaars zijn die het voorstel beoordelen en zij allemaal een “go/no-go”-advies betreffende drie afzonderlijke evaluatiecriteria geven;
33. waardeert, samen met de meeste belanghebbenden, de invoering van de weerleggingsprocedure omdat deze mogelijk bijdraagt tot een betere evaluatieprocedure; merkt echter op dat verbeteringen nodig zijn omdat tal van belanghebbenden melden dat het onduidelijk is wat er gebeurt met weerleggingen van aanvragers en dat aanvragers zeer weinig tijd hebben om hun weerlegging voor te bereiden; wijst erop dat de invoering van de weerleggingsprocedure als een van de oorzaken wordt genoemd waardoor subsidies later worden ontvangen; verzoekt de Commissie de weerleggingsprocedure te verbeteren en deze zinvoller te maken door het mogelijk te maken deze binnen een kortere termijn af te ronden, zodat aan de subsidietoekenningstermijn kan worden voldaan en tegelijkertijd voldoende tijd wordt geboden om de weerlegging voor te bereiden;
34. is bezorgd over de toenemende behoefte van aanvragers om consultants in te huren om de aanvraagprocedure te beheren vanwege de complexiteit ervan;
35. erkent dat met het oog op het bevorderen van de snelheid van de besluitvorming van de EIC en de ontwikkeling van deeptechstart-ups, personen die in dienst zijn van onderzoeksorganisaties de resultaten van onderzoeksprojecten moeten kunnen gebruiken om start-ups te creëren; is in dit verband ingenomen met de invoering van het concept “EIC Inventor” in de modelsubsidieovereenkomst en het werkprogramma 2022; betreurt dat deze invoering gepaard gaat met onzekerheid over de juridische gevolgen van dit concept voor onderzoeksorganisaties;

Overige afzonderlijke kwesties

36. benadrukt dat het concept “EIC Inventors” moet leiden tot het doeltreffend gebruik van onderzoeksresultaten om economische activiteiten te ontwikkelen; concludeert derhalve dat dit het gebruik van de resultaten door andere deskundigen binnen de onderzoeksorganisatie of door de onderzoeksorganisatie zelf om economische activiteiten te ontwikkelen, niet mag ondermijnen; is van mening dat ruime toegangsrechten voor EIC Inventors, zonder enige tijdsbeperking, alleen gerechtvaardigd zijn in gevallen waarin de onderzoeksorganisaties niet de steun verlenen die individuele onderzoekers nodig hebben om gebruik te maken van de resultaten om economische activiteiten te ontwikkelen; meent derhalve dat deze toegangsrechten per geval aan EIC Inventors moeten worden toegekend, wanneer duidelijk is dat de Inventor niet over de nodige steun binnen de onderzoeksorganisatie beschikt;

37. betreurt dat de lage succespercentages van het programma (6 tot 10 %) resulteren in te veel hoogwaardige voorstellen die niet worden gefinancierd; benadrukt dat lage succespercentages niet alleen een verlies inhouden in de zin dat potentieel ingrijpende innovaties niet verder worden ontwikkeld, maar ook verlies aan tijd en geld dat met de voorbereiding van voorstellen is gemoeid; dringt er in dit verband op aan om in voorkomend geval gebruik te maken van aanvragen in twee stappen om het verlies aan tijd en geld dat gepaard gaat met de voorbereiding van voorstellen te beperken;
38. benadrukt dat het innovatieve vermogen, de economische groei en de veerkracht van Europa worden ondermijnd door de lage participatie van vrouwen in de sector van start-ups en verschaffers van risicodragend kapitaal; is in dit verband ingenomen met de inspanningen van de EIC om het leiderschap van vrouwen en hun deelname aan start-ups en verschaffers van risicodragend kapitaal te bevorderen; betreurt dat dit nog niet tot voldoende verandering heeft geleid; wijst in dit verband op het feit dat slechts 1,8 % van de investeringen in Europese start-ups in 2021 werd opgehaald door start-ups die uitsluitend door vrouwen zijn opgericht en slechts 9,3 % door gemengde teams van mannen en vrouwen¹⁰;
39. wijst op het belang van de raad van bestuur van de EIC als hoofdadviseur van de Commissie met betrekking tot de uitvoering van de EIC en de ontwikkeling van een breder innovatiebeleid, met name wat het verbeteren van het innovatie-ecosysteem in Europa en het vaststellen van strategisch relevante technologieën betreft; wijst erop dat de raad van bestuur van de EIC volledig en tijdig moet worden geïnformeerd, zowel door Eisma als door andere betrokken afdelingen van de Commissie, over alle ontwikkelingen bij de uitvoering van de EIC, en alle informatie over de EIC moet ontvangen waar hij om verzoekt;
40. merkt op dat de EIC-transition formeel deel uitmaakt van de EIC-pathfinder, hoewel deze als afzonderlijk programmaonderdeel wordt uitgevoerd; is van mening dat de oproepen voor de Transition minder dan 10 % van de EIC-begrotingen in het kader van de werkprogramma's 2021 en 2022 vertegenwoordigen; wijst erop dat de Transition-oproepen de enige oproepen zijn waarop de sneltrajectprocedure voor onderzoek en innovatie wordt toegepast; steunt het gebruik van deze procedure voor de Transition-oproepen; verzoekt de Commissie de toepassing van deze procedure uit te breiden naar meer Pathfinder-oproepen;
41. benadrukt dat in het werkprogramma voor 2022 naar het beginsel "geen ernstige afbreuk doen" wordt verwezen als evaluatiecriterium voor de EIC-accelerator alsook als subsidiabiliteitscriterium voor de EIC in het algemeen; is verontrust over de eis tot naleving van het beginsel "geen ernstige afbreuk doen" zoals vastgelegd in Verordening (EU) 2020/852, beter bekend als de taxonomieverordening, aangezien deze geldt voor alle oproepen, ongeacht de inhoud of de rijpheid ervan; erkent het nut van het beginsel als leidraad voor de selectie van projecten bij oproepen waarvan de inhoud rechtstreeks verband houdt met de milieudoelstellingen van de Unie en waarvan de marktintroductie aanstaande is; benadrukt dat er geen rechtsgrondslag bestaat voor de algemene toepassing van dit aanvullende subsidiabiliteitscriterium op alle oproepen;
42. is ingenomen met de inspanningen binnen de EIC om een passend kader te ontwikkelen voor de evaluatie van de prestaties van de EIC; benadrukt dat vanwege het unieke

¹⁰ <https://europeanwomeninvc.idcinteractive.net/>

karakter van de EIC een op maat gesneden aanpak vereist is voor het monitoren van de prestaties en het gebruik van de resultaten van de monitoring om ervoor te zorgen dat de EIC een topositie op de markt inneemt;

Aanbevelingen

43. roept de Commissie op haar uitvoering van het EIC-fonds in het kader van het programma Horizon Europa opnieuw te bezien en een andere geschikte beheersaanpak te vinden die recht doet aan het ambitieuze en transformerende karakter van de EIC als de investeerder bij uitstek voor baanbrekende innovatie in Europa; dringt er bij de Commissie op aan de volgende beginselen in haar nieuwe benadering op te nemen:
- a) er wordt gewaarborgd dat de uitvoering van zowel de eigenvermogens- als de subsidiecomponent volledig onder controle van de Commissie staat, hetgeen ook moet garanderen dat er een directe coördinatie bestaat tussen de uitvoering van de twee componenten, en er wordt voor gezorgd dat de Commissie in elk stadium van de investeringscyclus kan ingrijpen om te waarborgen dat investeringen van strategisch belang worden gerealiseerd;
 - b) waarborging van een rol voor de raad van bestuur van het EIC-fonds en onafhankelijke evaluatie door de investeringscommissie om nauwlettend toezicht te houden op de naleving van de richtsnoeren voor investeringen van het EIC-fonds, terwijl voor het dagelijks beheer van de operationele elementen een beroep wordt gedaan op het EIB-team en de externe fondsbeheerders;
 - c) volledige benutting van de meerwaarde van mede-investeringen door externe investeerders, met behoud van de mogelijkheid dat het EIC-fonds:
 - i) de enige investeerder is, onder meer door aandelenbelangen te nemen zonder dat mede-investeringen van externe investeerders nodig zijn;
 - ii) de belangrijkste investeerder is zonder de investeringsronde te leiden;
 - iii) een investeringsronde leidt;
 - d) ontwikkeling van een investeringsstrategie voor kapitaalinvesteringen gebaseerd op mijlpalen die de verdiensten van de innovatie en de strategische doelstellingen van de Unie weerspiegelen, en niet alleen op de bereidheid van andere investeerders om aan de investeringsronde deel te nemen, wat het EIC-fonds moet aanmoedigen om als enige investeerder risico's te nemen, met name om zo de succesvolle deelname van ondervertegenwoordigde regio's en door vrouwen geleide ondernemingen, die nog meer moeilijkheden hebben om financiering voor hun start-ups te vinden, te stimuleren;
 - e) vaststelling van een exitstrategie voor kapitaalinvesteringen van het EIC-fonds waarin rekening wordt gehouden met de strategische doelstellingen van de Unie;
 - f) behoud van de constructie waardoor het EIB-team in het Europees Uitvoerend Agentschap Innovatieraad en het mkb (Eisma) kan worden geïntegreerd om hoogwaardige zorgvuldigheid te bieden; verzoekt de Commissie voort te bouwen op deze succesvolle samenwerking en overeenstemming te bereiken over een

regeling met de EIB om het geïntegreerde EIB-team het EIC-fonds te laten vertegenwoordigen tijdens bestuursvergaderingen van bedrijven waarin is geïnvesteerd;

- g) waarborging van een efficiënte samenwerking met nationale contactpunten en regionale autoriteiten, indien van toepassing;
44. verzoekt de Commissie dringend een open dialoog aan te gaan met het Parlement, het bevoegde programmacomité en de raad van bestuur van de EIC om naar een alternatieve langetermijnoplossing voor de structuur van het EIC-fonds te zoeken die volledig in overeenstemming is met de desbetreffende wetgeving van de Unie en de bovengenoemde beginselen; beveelt aan om grondig te onderzoeken hoe de uitvoering van de EIC kan worden verbeterd, en daarbij als optie de oprichting te overwegen van een onafhankelijk orgaan van de Unie krachtens artikel 187 VWEU dat als hoofdverantwoordelijke entiteit voor de uitvoering van de EIC kan fungeren; benadrukt dat ervoor moet worden gezorgd dat aanvragers altijd gelijk worden behandeld en dat bij de uitvoering wordt gezorgd voor transparantie, verantwoordingsplicht en preventie van belangenconflicten; beveelt aan om, indien uit het grondige onderzoek blijkt dat een dergelijk orgaan de beste institutionele oplossing zou vormen om de Accelerator overeenkomstig de hierboven beschreven benadering uit te voeren, dit orgaan zo spoedig mogelijk op te richten;
45. verzoekt de Commissie bijzondere aandacht te besteden aan het bevorderen van de aanwezigheid van vrouwen in de hele innovatiesector en te streven naar gendergelijkheid in alle relevante functies, alsook naar een geografisch evenwichtige verdeling van EIC-begunstigden over alle regio's van de Unie; verzoekt de Commissie met name in de werkprogramma's van de EIC specifieke maatregelen op te nemen om deze twee kwesties binnen de EIC aan te pakken;
46. beveelt aan de mogelijkheden van een InvestEU-compartiment buiten het EIC-fonds te onderzoeken voor bedrijven die alleen aanvullende middelen nodig hebben om hun schaalvergrotingsrondes te voltooien;
47. verzoekt de Commissie de regels en procedures voor de interpretatie van criteria inzake financiële onaanvaardbaarheid en mede-investering te verduidelijken, en daarbij de communicatie te verbeteren en de nationale contactpunten beter te betrekken;
48. verzoekt de Commissie het beginsel "geen ernstige afbreuk doen" toe te passen bij oproepen waarvan de inhoud rechtstreeks verband houdt met de milieudoelstellingen van de Unie en die betrekking hebben op projecten waarvan de marktintroductie aanstaande is, en geen gebruik te maken van het beginsel "geen ernstige afbreuk doen" als aanvullend subsidiabiliteitscriterium voor EIC-projecten;
49. verzoekt de Commissie de modelsubsidieovereenkomst aan te passen om daarin een duidelijke definitie van "EIC Inventor" op te nemen en een duidelijk beleid inzake toegangsrechten voor EIC Inventors vast te stellen, waarbij hun alleen ruime toegangsrechten worden geboden wanneer een onderzoeksorganisatie niet over een actief beleid en structuur beschikt om het gebruik van onderzoeksresultaten voor economische activiteiten te ondersteunen;
50. verzoekt de Commissie een systeem in te voeren voor continue en snelle evaluatie van

de prestaties van de EIC en met name van de Accelerator;

51. verzoekt de Commissie daarin een zorgvuldige en continue beoordeling van de evaluatieprocedure op te nemen, waarbij zorgvuldig wordt gekeken naar klachten van aanvragers die wijzen op duidelijke inconsistenties in de beoordeling van hun voorstellen; verzoekt de Commissie het Parlement te informeren over de wijze waarop zij omgaat met individuele klachten waaruit een duidelijk falen van de beoordelaars blijkt;
52. verzoekt de betrokken organen van de Unie, met inbegrip van de Europese Rekenkamer en de raad van bestuur van de EIC, een specifieke controlestrategie voor de EIC te ontwikkelen die de bijzondere aard van de EIC weerspiegelt;
53. verzoekt de Commissie maatregelen op te nemen om de deelname van kmo's te verbeteren en de EIC-accelerator toegankelijk en aantrekkelijk te maken voor innovatieve kmo's door het aanvraagproces te vereenvoudigen en daarmee belemmeringen voor kmo's weg te nemen;
54. verzoekt de Commissie ervoor te zorgen dat het instrument een breed scala aan projecten ondersteunt wat betreft hun omvang, zodat kleine bedrijven die innovaties met een grote impact ontwikkelen en opschalen, er gelijke toegang toe kunnen krijgen;
55. verzoekt de Commissie het huidige indieningsproces voor de EIC-accelerator en de subsidietoekenningstermijn ervan te herzien om het EIC-platform af te stemmen op de evaluatiecriteria van de EIC-accelerator; is van mening dat een dergelijke herziening gericht moet zijn op het creëren van een snel en eenvoudig instrument dat aansluit op de behoeften van Europese deeptechstart-ups, waarbij een beoogde subsidietoekenningstermijn van vier tot vijf maanden wordt bereikt;
56. verzoekt de Commissie de synergieën en de samenwerking met het EIT te verbeteren; verzoekt het EIT en de EIC om een wederzijdse en systematische uitwisseling van informatie tot stand te brengen en in elk van hun raden van bestuur een gemeenschappelijk lid op te nemen, teneinde kokervorming en dubbele inspanningen en strategieën te voorkomen;
57. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.

BIJLAGE: LIJST VAN INSTANTIES WAARVAN OF PERSONEN VAN WIE DE RAPPORTEUR INFORMATIE HEEFT ONTVANGEN

De volgende lijst is op zuiver vrijwillige basis en onder exclusieve verantwoordelijkheid van de rapporteur opgesteld. De rapporteur heeft bij het opstellen van dit verslag tot op het moment van goedkeuring ervan in de commissie input ontvangen van de volgende instanties of personen:

Entiteit en/of persoon
The Guild of European Research-Intensive Universities
Confindustria
European Consortium of Innovative Universities
European Association of Research and Technology Organisations
European Regions Research and Innovation Network
League of European Research-Intensive Universities
Netherlands House for Education and Research
Spanish Office for Science and Technology
ETH Board
Helmholtz Association
European Quantum Industry Consortium
European Association of Innovation Consultants
BusinessFinland
Leibniz Association
Czech National Agency for International Education and Research
APRE – Agency for the Promotion of European Research
University of Stuttgart
DLR
COLD PAD
Koncentriq
CESAER
Euro Funding
Lira
Carlos Cerqueira
Kamila Oglecka
Cristina Gouveia

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE

Datum goedkeuring	26.10.2022
Uitslag eindstemming	+: 56 -: 0 0: 2
Bij de eindstemming aanwezige leden	Matteo Adinolfi, Nicola Beer, François-Xavier Bellamy, Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Vasile Blaga, Michael Bloss, Marc Botenga, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Josianne Cutajar, Nicola Danti, Marie Dauchy, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Valter Flego, Niels Fuglsang, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Nicolás González Casares, Christophe Grudler, Robert Hajšel, Ivo Hristov, Romana Jerković, Eva Kaili, Seán Kelly, Łukasz Kohut, Zdzisław Krasnodębski, Miapetra Kumpula-Natri, Thierry Mariani, Marisa Matias, Georg Mayer, Marina Mesure, Dan Nica, Niklas Nienäb, Johan Nissinen, Mauri Pekkarinen, Pina Picierno, Clara Ponsatí Obiols, Manuela Ripa, Robert Roos, Sara Skyttedal, Beata Szydło, Patrizia Toia, Isabella Tovaglieri, Henna Virkkunen, Pernille Weiss
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Andrus Ansip, Franc Bogovič, Klemen Grošelj, Ladislav Ilčić, Elena Lizzi, Luděk Niedermayer, Jutta Paulus, Bronis Ropė, Jordi Solé
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 209, lid 7)	Andrey Kovatchev, Aušra Maldeikienė

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE

56	+
ECR	Ladislav Ilčić, Zdzisław Krasnodębski, Robert Roos, Beata Szydło
ID	Matteo Adinolfi, Marie Dauchy, Elena Lizzi, Thierry Mariani, Isabella Tovaglieri
NI	Clara Ponsatí Obiols
PPE	François-Xavier Bellamy, Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Vasile Blaga, Franc Bogovič, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Seán Kelly, Andrey Kovatchev, Aušra Maldeikienė, Luděk Niedermayer, Sara Skyttedal, Henna Virkkunen, Pernille Weiss
RENEW	Andrus Ansip, Nicola Beer, Nicola Danti, Valter Flego, Klemen Grošelj, Christophe Grudler, Mauri Pekkarinen
S&D	Josianne Cutajar, Niels Fuglsang, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Nicolás González Casares, Robert Hajšel, Ivo Hristov, Romana Jerković, Eva Kaili, Łukasz Kohut, Miapetra Kumpula-Natri, Dan Nica, Pina Picierno, Patrizia Toia
THE LEFT	Marc Botenga, Marisa Matias, Marina Mesure
VERTS/ALE	Michael Bloss, Niklas Nienaß, Jutta Paulus, Manuela Ripa, Bronis Ropė, Jordi Solé

0	-

2	0
ECR	Johan Nissinen
ID	Georg Mayer

Verklaring van de symbolen:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding